

 Textstorlek

Kyckling. (Bild: Gustav Wennerholm)

[Förstora bild >](#)

Flyttfåglar med mobilt rede

Publicerad: 15 september 2009, 01:15

RÖRUM

På gräsmattorna runt det röda funkishuset på Rörums Byaväg hörs ett fridfullt skrockande. Här bor Elisabeth Knöppel, köksträdgårdsentusiast och ivrig förespråkare av trädgårdshöns, med sin familj. Små vackra, egenproducerade trähus, inte olika välskötta kolonistugor, sticker upp ur grönskan som mobila ambassadörer för den uppblående hemmahönstrenden i Europa.

Det var Elisabeth Knöppels stora intresse för familjens köksträdgård som ledde till drömmarna om, och så småningom inköpet av, en flock trädgårdshöns för "hemmaäggbehov".

Men i likhet med sina ägare behöver en växande hönsfamilj någonstans att bo. Den gamla lekstugan omvandlades i hast till provisoriskt höns hus. Samtidigt surfade Elisabeth på nätet efter värdigare bostäder, och upptäckte att trädgårdshöns är en växande, världsomspännande trend.

– I England har man, till skillnad från i Sverige, aldrig slutat med viss självhushållning. Där finns hur många hönsleverantörer som helst. Men deras hus är inte isolerade och duger inte för svenska klimatförhållanden.

Tre kriterier

Elisabeth tog pennan i hand och började skissa på ett eget hus utifrån tre fasta kriterier.

– Jag ville rita ett flyttbart hus som var vackert. Det estetiska är viktigt, huset ska kunna stå som en prydnad i en villaträdgård. Samtidigt ska huset givetvis vara bra för hönsen att bo i, och vara konstruerat så att det är lätt att hålla en bra hygien.

Efter många samtal med lokala hantverkare och rådgivare stod den första, isolerade hönsstugan Orpington och den större hönsvillan New Hampshire färdiga för visning och beställning i juli i år. Båda är placerade i Martas Have, familjens fruktträdgård som också gett det nystartade hönsföretaget sitt namn, Martas Have Höns.

– Mormor Marta var urskånska och använde aldrig ordet trädgård. Det hette have. Så när jag fick pengar till fruktträd av mormor, blev plätten där

Tips för lyckliga trädgårdshöns:

- ' Välj en lugn, härdig ras. Börja med en liten flock. Fyra-fem höns är lagom för en normalstor familj med villaträdgård.
- ' Låt hönsen gå lösa och sprätta så mycket som möjligt.
- ' Håll rent i höns huset! Ett höns hus ska inte lukta. Rengör matskålar och vattenkärn ofta och se till att vattnet alltid är friskt. Det minskar risken för skadedjur och sjukdomar.
- * Undvik fukt och drag, som är hönsens värsta fiender.
- * Prata med dina höns. De är inga kramdjur, men nyfikna och sociala.

interiör

[Förstora bild >>](#)

jag planterade dem Martas Have, berättar Elisabeth.

Husen är isolerade med stenull och målade med traditionell linoljefärg. Hönstugan Orpington har infällda handtag som gör den lätt att rulla till en ny plats i trädgården på skottkärrevis. Avtagbara kortsidor gör renhållningen enkel, och utskjutande redan med öppningsbart lock gör det lätt att samla in dagens äggskörd, eller titta till ruvande hönor. Mellan 180 och 250 ägg om året lägger varje höna.

Äggbrist

– Men just nu råder en svår äggbrist. De gamla hönsen ruggar, och de nya ska precis börja värpa, säger Elisabeth.

– Hönsen skapar ett fantastiskt kretslopp i hushållet. De äter upp matrester, ger gödsel och bidrar med ägg och kött, otroligt klimatsmarta proteiner.

En webbkamera monterad i den vidhängande, löstagbara voljären vid Villa New Hampshire ger Elisabeth och hennes kollegor möjlighet att följa den befjädrade familjen på distans, vilket utökade publikens språkkunskaper med grundläggande "hönsiska".

– Man lär sig känna igen ljuden efter ett tag. Nu kan jag höra om de blir upprörda, och då kan jag ta en titt på datorskärmen och se vad som händer.

Hönsmeditation

Pysslet med trädgården och hönsen är en välkommen kontrast till Elisabeths jobb som projektledare på Internationella Miljöinstitutet vid Lunds Universitet.

– Hönsmeditation är något jag verkligen kan rekommendera. Man bara sätter sig och stirrar på hönsen och blir helt fångad av deras beteende. Det rensar hjärnan, perfekt för stressade nutidsmänniskor, säger hon.

– Folk börjar bli medvetna om vikten av att hitta hållbara framtidslösningar för att kunna samexistera med djur och natur. Med risk för att låta svulstig vill jag hävda att hönstrenden är en del av den medvetenheten.

Om det vittnar också rivstarten med inbjudan att bygga en visningsträdgård till Trädgårdsfesten på Sofiero i augusti, liksom de många besöken av nyfikna förbipasserande som lockats av skylten vid vägen och stannat till för en titt på de ännu linoljedoftande höns husen.

Många nyfikna

I dag pickar förutom den första flocken New Hampshirehöns ytterligare två flockar, en Faverolle och en Dvärgcochine, på.

I en särskild barnkammarbur huserar Orpingtonhönan Tuttan med två honungsfärgade, tio dagar gamla kycklingar.

– Tuttan är en otroligt bra hönsmamma. Alla tuppar blir kära i hennes runda rumpa.

En skylt vid vägen har fått många nyfikna att stanna till och ta sig en titt, berättar Elisabeth.

– I går, en helt vanlig vardag, kom två olika besök och ville titta. Det känns nästan överrumplande, men jag tar det som ett bevis på att trädgårdshönsen fyller ett behov. De ligger rätt i tiden.

nock

[Förstora bild >>](#)

Den lilla flocken med Faverollehöns trivs i sitt flyttbara hus i Martas Have. foto: gustav wannerholm

[Förstora bild >>](#)

svarting

[Förstora bild >>](#)

Elisabeth har gjort rengöringen enkelt genom att förse höns husen med avtagbar kortsida.

[Förstora bild >>](#)

blommkruka

[Förstora bild >>](#)

ägg

[Förstora bild >>](#)

kyckling

[Förstora bild >>](#)

Kommentarer [0]

Kommentera denna artikel

Säg din mening!

Rubrik

Tecken kvar: 700

Här skriver du din text...

* Fyll i texten från bilden till vänster här under:

[» Regler för att kommentera.](#)

* Jag har läst och godkänner villkoren.

* Signatur

För att vi ska kunna publicera din kommentar behöver vi några kompletterande uppgifter. Uppgifterna kommer inte att publiceras i anslutning till inlägget.

* Namn

* Telefon

* E-postadress

Skicka

AID=/20090915/SIMRISHAMN/9941388&Ref=AR">

Lena Stadler lena.stadler@ystadsallehanda.se
Sidan är utskriven från: Ystads Allehanda

© Ystads Allehanda. Materialet skyddat enligt lagen om upphovsrätt.
Ansvarig utgivare: [Margaretha Engström](#).